

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

De stellæ conditione, Magorumq[ue] fortitudine ac deuotione. Serm. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

domino stent aut cadant. Ipse interim suam conscientiam custodiat: quam non custodiet si vel alios iudicare, vel ex ore aliorum, aut fugiendo vituperium, aut expectando laudem, voluerit habere testimonium. Hoc enim nequaquam securum aut firmum habebit, nisi conscientia, nisi sacra scriptura, nisi denique praelati iudicium consentiant. Tunc enim his testantibus consolari potest seipsum, quod ambulet in lumine, hoc est, in veritate, quod omnibus nobis largiatur Iesus Christus Dei & Virginis filius, in secula benedictus, Amen.

IN EADEM SOLENNITATE.

De stelle conditione, Magorumq; fortitudine ac deuotione.

Sermo II.

Apparuit benignitas & humanitas Saluatoris nostri Dei, ad Titum 3. Charissimi fratres, quomodo Dei gratia potuisset benignior nobis exhiberi aut maior, quam quod idem, qui est iudex & vindex noster, factus est nobis Saluator? Antehac Deus vocabatur absconditus, Deus ultionum, Deus exercituum, Deus iudicij, cuius omnipotens nomen eius, nunc vocari vult Emanuel, Iesus Saluator. Nec hodie quemadmodum olim, cum ad filios Israel descenderet super montem Oreb, audiuntur tonitrua, nec micant fulmina, nec buccina clangor metum atque formidinem incutit audientibus, nec prohibetur, ne vel radicem quidem montis accedat quispiam: sed monstratur iucunda lux de caelo, nox vertitur in diem, auditur Angelorum iubilus cantantium atque laudantium Deum, dicentiumq;: *Gloria in excelsis Deo, & in terra pax hominibus bonae voluntatis.* Mittuntur ab Angelo pastores, & sideris ductu adueniunt reges ab Oriente. Inuenitur infans quidem paruus, sed amabilis nimis in praesepi, Deus & homo. Non iam gentes nobis improperant: *Vbi est Deus eorum? Ecce in terris visus est, & cum hominibus conuersatus est.* Ecce apparuit benignitas & humanitas Saluatoris nostri Dei. Apparuit, & sicut pro omnibus venit, ita omnibus quantum in se fuit, hoc est, quae rebus se benignum ac piū exhibuit. Propterea. n. deposita maiestate, in humana natura, in infirmitate, in paupertate, in labore, & afflictione apparuit, in profundissima humilitate vixit, ut nemo sit, qui illum non requirere audeat, nemo qui accedere metuat. Adde nunc quanta apparuerit benignitas in gentium vocatione, quantum hodie primitias in his Magis gentilitas ipsa Christo misit. Quanta, inquam, pijsimi Dei nostri benignitas, quae hos Magos, ut stellam obseruarent, monuit: ut inuenirent, ostendit: ut agnoscerent, edocuit: ut sequerentur, inuitauit: & ne cuiusuis potestatem metuerent aut tyrannidem, confortauit. Quanta benignitas, quod illis non angelum, non prophetam, (quos fortasse respiciissent) sed quod illis erat familiare, quod illos utpote Astrologos permoueret) stellam misit, quae sua nouitate curiosos in sui admirationem conuerteret, quae sua singularitate ad inuestigandum alliceret: quae denique mirra, sed occulta virtute quadam (quod vel in eius significatione, vel reuelatione discabant) ad sequendum illos attraheret? Mira sane dispensatio: & inscrutabilis sapientia Dei super filios hominum, omnia disponens suauiter: quae nimirum & hominum & gentium moribus condescendens, omnium

Rom. 14.

Testimoni-
um vnde
querendū.
Ioan. 8.

Esaiæ 45.

Psal. 93.

Esaiæ 6.

Esaiæ 30.

Exod. 15.

Esaiæ 7.

Matt. 8.

Exod. 19.

Exod. 20.

Benignitas

Saluatoris

quanta.

Luca 2.

Matt. 2.

Psal. 113.

Baruc. 3.

Tit. 3.

Quare ma-

gos Chri-

stus per stel-

lam & non

per angelū

aut prophe-

tam voca-

uerit.

Sapientia

meditatur operaturq; salutem. Atq; idē Magos hos per ea, quæ familiariter
 eidem consuetudo fecerat, vocat: Ingens namq; ac clarum illis astrum
 ostendit, quod à cæteris multum maximēq; discreparet, puta magnitudine,
 claritate, situ ac motu. Hoc eos de sua natiuitate, qui sidera obseruabant, in-
 format. Simile aliquid Alcalonitis olim atque Gazensibus legitur factum
 (arca Dei capta ac circumducta, dum plagam temeritatēq; suæ vltionem
 quandoq; sentirent ciuitates Philestææ id quod in ipsorum remedium, ho-
 rum diuini fieri iudicabant, populū que tunc illarum regionum crediderat
 atque ordinabant, Deus benigna condescensione firmavit, diuinantium ab-
 solutarum sententiam approbans. Neque enim maiestate sua putauit in-
 dignum, vt vel ibi, quod prophani consultantē definissent, in effectum opus
 perduceret: quemadmodum absurdum hic non iudicauit, vt astrorum con-
 templatiuis nouo fidere nouam suam natiuitatem monstraret. Stella igitur
 Magos, eosq; Philosophos (apud Persas namq; reges erant Philosophi) ad
 præsepe suum adducebat. At postquam adorauerant, postquam munera ob-
 tulerant, postquam in fide iam roborati erant, non per stellam, sed per An-
 gelum illos præmonuit, quo Herodis cauerent insidias. Stella hæc quod
 vna de cæteris, sed quædam virtus inuisibilis (quod Chrysofomo placet, in
 specie stellæ fuerit, vel indeliquet, quod singulari insolitoq; motu, quod si-
 liquis stellis prorsus incongruum est) ab Oriente in Meridiem ibat. Denique,
 quoque quod in die aded erat luminosa, quod sole quoque fulgente videba-
 tur. Quam lucendi virtutem planè nulla alia stella, sed ne luna quidem ob-
 tinet. Vnde de stellis olim creatis, nullam fuisse credenda est. Accedit præterea
 tertia conditio, quod hæc non continuè videbatur: sed nunc quidem præceden-
 ter monstrat & conducit, nunc verò se abscondit, tandemq; iterum se ma-
 nifestans, quo vult, sequentes se perducit. Postremò, quod non excelsum
 habet situm atque motum, sed ad inferiorem aeris regionem descendens, op-
 pidulum monstrat & domum: atque aded locum ipsum, vbi natus erat puer,
 quomodo non singularis atque à cæteris difformis stellæ est indicium? Hæc
 enim nulla in excelsis sita stella posset monstrare. Nam in excelsis stans, quo-
 modo posset tuguriolum illud, quod intrare debebant, monstrare? quomodo
 quidem & oppidulum totum si fuisset monstrandum, stellæ cuius situs erat
 angustum. *Stabat itaque (quod Euangelista ait) supra, vbi erat puer, tam vicina*
sanè domui, vt quam ex omnibus designaret, non ambigeretur. Verum hæc
quidem de stella. Cæterum de Magis quoque quanta hos excitauit deuotio,
quanta fides permouerit, non est tacendum. Nam vt tam longinquam asse-
merent peregrinationem, quæ potuisset tantos viros alia ratio permouere,
nisi deuotio, qua aliquid numinis credebant in infante, cuius tam singulariter
videbant stellam in cælo? Neque enim, quem quærebant, suæ, sed alienæ cen-
gentis rex futurus: quare nullum fauorem, nihilq; temporalis gratiæ potestatem
hic venari. Accedit, quod nec patrem puer hic habebat regem temporali-
regnantem: quem si habuisset, potuisset planè suspicari, quod in gratiam pa-
tris honorare vouerint filium. Aut si Christum in regia maiestate, inq; ma-
tura ætate conspexissent comperitatem, suspecti fortasè haberentur, quod
ad conciliandum huius sibi fauorem amicitiamq; copulandam voluissent
adulâri. Iam verò, cuius patrem nesciunt, aut fabrum bonum Ioseph puerum
in pa-

1. Reg. 5.

Chrysof.
 Stella Ma-
 gis exhibitæ
 conditione
 quas habue-
 rit.

Magorum
 deuotio &
 fides cuius-
 modi fue-
 rint.

Magorum
 intentio re-
 cta vt fuerit

VI
A

in pauperis matris gremio latentem, nihil fastuosum, nihil magnificum ibi
cernunt, hunc tamen credunt, hunc venerantur, hunc saluant regem. Quid,
quod ad alienam gentem venientes, ciuitatemq; regiam intrantes, cuius rex
etiam tum viuebat, praestoq; aderat, illo tamen quasi spreto, non metuunt de
alio nouo rege nato sciscitari? Vbi est, inquit, qui natus est rex Iudaeorum?
Quomodo non mille mox gladios o Magi contra vos metuitis nudandos,
qui audetis alium praeter eum, qui tunc regebat regem nominare? Iam vero
non solum nominare audeis, sed, *Venimus etiam*, dicitis, *adorare eum*. Vnde
hic vobis animus, vnde haec fortitudo, nisi ex fide & deuotione? Credebant
puto ab hoc, quem puerum quaerebant sese posse defendi. Nec eos fefellit o-
pinio. Postremo, vt omnino certum sit sola fide atque deuotione attractos,
mox vbi adorauerant, & munera obtulerant, quasi peracto negotio (pro quo
tanta terrarum spatia fuerant emensi) ad propria redierunt. Nihil scandali-
zati Domini infantia, nihil eius paupertate auersi, crediderunt regem, cuius
insignia regni nulla viderunt. Obtulerunt munera ei, quem an denuo essent
in terris visuri, ignorabant. Si tanta fides animauit hos, vt apud alienam ge-
tem neque tumultum populi, neque perseuutionem expauescerent regis ty-
ranni, sed liberi, *Vbi est, qui natus est rex Iudaeorum*, dicerent? quanta putatis il-
los constantia, quanto zelo suae genti postea praedicasse vt ciuium suorum
magistri & testes fierent Christi, idq; potissimè, cum & post stellam ducem
Prophetarum interim testimonia didicissent, & in somnis praemoniti, ab
Angelo accepissent eruditionem? Videte quàm iuste gentium fidem (vt potè
quae Iudaeorum erat futura praestantior) hi viri fide insignes praefigurarunt:
merito propterea à nobis quoque honorandi, quos non tam sapientia & glo-
ria mundi spectabiles quam fides (qua per longa terrarum spatia Christum
quarunt) fecit praestantes. Verùm, quanti est facienda horum, qui de remotis
terrae sinibus adueniunt, deuotio, tantum nauseanda planeq; execranda est
Iudaeorum tepiditas, qui nec ad Magorum pietatem, nec ad fidei nouitatem,
nec ad proprii testimonij sui (quod ex libris producunt) veritatè, de loco suo
sunt moti, vt vel curiositate discerent, quis esset rex, qui illos liberare venis-
set, Pensemus nunc fratres charissimi, vtrum Magorum videlicet feruorem,
an ignauiam Iudaeorum malimus imitari. Decet nos (ni fallor) Magorum imi-
tari feruorem, vt nos quoque, quae in Dei nostri cultum sunt, prompta
mente hilariq; corde offeramus. Torpor hinc abscedat omnis, abscedat igna-
uia, abscedat tepiditas, abscedat insipiditas, abscedat amaritudo: vt quae diui-
na sunt, nos delectent, & in opere Domini feruentior sit, plusq; cupiat volun-
tas, quam facultas possit. Deuotio exuperet vires, nec alia adhuc nos moueat
ratio, quam diuinæ vt placeamus voluntati, diuino vt obtemperemus bene-
placito. Magi haud dubium in fide se ipsis continuè perfectiores gaudebāt,
quod non frustra tantq; labores insumpissent, & quem hominem videbāt,
Deum adorant.

Ibidem Ma-
gorum for-
titudò qua-
ta fuerit.

Ibidem.

Iudaeorum
tepiditas
quam exc-
cranda sit.Magorum
feruor imi-
tandus quis.

Nos quotidie in altaribus charissimi Christum inuenimus. Ibi adore-
mus, ibi noua quotidie deuotione ipsum salutemus, ibi munera, id est, nos ip-
sos, hoc est, quicquid sumus, quicquid valemus, quicquid habemus, siue in
bonis naturalibus, siue gratuitis, ab ipso nos accepisse cognoscamus, ipsi pleno
corde

V x 3

corde

corde denuo offeramus in omne eius beneplacitum. eodem præstante, quicquid
Patre & Spiritu sancto uiuit & regnat benedictus in secula, Amen.

IN EADEM SOLENNITATE.

De tribus Magorum muneribus mysticis, & triplici myrrha.
Sermo III.

Obtulerunt Magi Domino aurum thus & myrrham. Matthæi 2. Magna boni
die charissimi est festiuitas, qua primitiæ gentium ad agnitionem filii
Dei vocatæ eidem (licet infanti atque in matris gremio reliden-
ti) munera plena fide obtulerunt. Quorum non solum, ut illuminationem gra-
tulemur, verum etiam imitemur deuotionem admoniti, salutemus matrem
gratiæ, dicentes: Aue Maria. *Obtulerunt Magi Domino aurum, thus & myrrham.*
Sancti igitur viri isti, quos vocatio superna à regionibus longè distantibus
ad Christum visitandum, adorandum, honorandumq; muneribus attraxit,
sicut ipsi vniuersarum gentium, ex quibus sibi Christus elegit Ecclesiam, &
luminandarum tenere figuram, ita eorum munera, quid offerre debeamus
mysticè nos instruant. Ipsi obtulerunt aurum, thus & myrrham. Nos vero
fratres à diuersis regionibus aduocati, & ad Christum hic aduati, studia-
mus eadem quotidie offerre Christo, quæ semel ipsi obtulerunt. Principio

Aurum my-
sticè chari-
tas vt sit
Apoc. 3.

Nihil sine
charitate
meritorium
1. Cor. 13.

Crocus

Cant. 8.

Eccle. 2.

Vt in aurum

tran. for-

mari debeat

mus

Rom. 8.

Thus my-

offerendum est aurum. Per aurum intelligi charitatem quis nesciat? Neque
enim dissonat, quod in Apocalypsi ciudam suaderet emere aurum ignitum,
vt Deo locuples fiat: quandoquidem diuitiæ nostræ emnes (de internis enim
loquimur) in sola æstimantur charitate. Tanto namq; vnusquisq; perfectior,
tanto sanctior, tanto Deo acceptior, tanto deniq; meritis est ditior, quanto
charitate est maior. Crescente enim charitate, crescunt reliquæ etiam virtu-
tes: quemadmodum illa decrescente aut deficiente, deficiunt. Caterum, sine
charitate nullam esse virtutem, nullum meritum, vel ex Paulo ad Corin-
thios manifestissimum est. Est igitur auri oblatio necessaria, vt quicquid ob-
fertis aliud, quiddam agitis, non sine auro offeratis, hoc est, nihil vos ad age-
dum moueat, quam charitas, nullus respectus ad proprium commodum,
siue id spirituale, siue naturale fuerit, sed pure (vt ita dicam) intentio pla-
cendi Deo.

Fertur Crocus auri appetentissimus optasse vt quicquid rangeret, vertere-
tur in aurum. Ego vobis non minora opto charissimi, vt quicquid corde in-
gitis, quicquid cogitatis aut desideratis, fiat aurum, id est prodeat ex charita-
te. Hoc inquam, opto, hoc vobis precor, & vt pro illo nitamini, suadeo, quo
vestrum nemo sit, qui non in omnibus pure quærat Deum, & extra hunc ali-
ud nihil intendat. Sit in vobis *fortis vt mors dilectio*, extra se alia omnia desinen-
s & consumens. ipsa vero à nullo vincibilis aut corruptibilis, qua tanquam
aurum in igne probati nunquam deficiatis. Quippe quos neque tristitia neque
lata possint separare à charitate, quæ est Christo Iesu, & iam non modo au-
rum offeratis, sed aurum etiam ipsi sitis. Altera est oblatio thuris, quam ob-
ferre debemus Christo. In thure deuotionem intelligimus, quæ suavis ac pura
est affectio cordis in Deum, feruentem ac promptum habens animum tra-
dendi